



# The Holy See

---

PRVO APOSTOLSKO PUTOVANJE PAPE IVANA PAVLA II.  
U BOSNU I HERCEGOVINU (12.-13. TRAVNJA 1997.)

SVEČANOST DOBRODOŠLICE

POZDRAVNI GOVOR SVETOGA OCA ČLANOVIMA PREDSEDNIŠTVA BIH I CRKVENIM  
PREDSTAVNICIMA U ZRAČNOJ LUCI

Sarajevo, 12. travnja 1997.

“Cijenjeni članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine,  
gospodo predstavnici vlada i međunarodnih organizacija,  
časna braćo u biskupstvu,  
draga braćo i sestre!

1. Moja prva misao u ovome trenutku u kojemu mi je dano zakoračiti na bosanskohercegovačko tlo leti k Bogu koji je danas uslišio moju dugo gajenu želju da se ostvari ovo hodočašće. Evo me napokon ovdje s vama te vas sada mogu osobno vidjeti licem u lice i s vama razgovarati, pošto sam prije s vama zajedno tijekom tužnoga vremena nedavnoga sukoba izdaleka bolno proživjavao vaše patnje.

Želim zagrliti sve stanovnike ove toliko napaćene zemlje, navlastito one koji su prerano izgubili koju dragu osobu, one koji na svojem tijelu nose biljege rata i one koji su tijekom ovih dugih godina nasilja bili prisiljeni napustiti svoje domove. Neka svatko od tih ljudi zna da u Papinu srcu ima povlašteno mjesto. U mojemu me zalaganju za promaknuće mira u ovoj zemlji vodila želja da se osigura poštivanje svakoga čovjeka i njegovih prava, bez obzira na narodnu ili vjersku pripadnost, jer su mi na srcu navlastito najsiromašniji i oni koji su u nevolji.

Dolazeći u Sarajevo, želim najprije s poštovanjem pozdraviti gospodu članove Predsjedništva, kojima zahvaljujem na pozivu što su mi ga uputili, na dočeku što su mi ga priredili, kao i na

gostoljubivosti koju mi danas očituju. Istodobno svoj pozdrav upućujem trima konstitutivnim narodima Bosne i Hercegovine: Hrvatima, Muslimanima i Srbima. Drago mi je da im, sve od ovoga prvoga trenutka svoje nazočnosti u njihovoj zemlji, mogu posvjedočiti svoje veliko poštovanje i iskreno prijateljstvo.

2. Rado koristim prigodu, koju mi pruža ovaj izravni susret s najvišim predstavnicima Bosne i Hercegovine, da svakoga od njih iz dna srca potaknem da nastavi ići putem uspostave mira i izgradnje zemlje i njezinih ustanova. Ne radi se samo o materijalnoj izgradnji. Potrebno je, naime, osigurati navlastito duhovnu obnovu ljudske nutrine u kojoj je razorni bijes rata često puta izlomio i potamnio vrijednosti na kojima počiva svaki civilizirani život. Valja početi upravo odavde, od duhovnih temelja na kojima počiva život čovjeka s čovjekom.

*Neka više nikada ne bude rata, neka više nikada ne bude mržnje i nesnošljivosti!* To je pouka ovoga stoljeća i ovoga tisućljeća, koji su se već približili svojem svršetku. Upravo s tom porukom započinjem ovaj svoj pastirski pohod. *Logiku neljudskoga nasilja* valja zamijeniti *konstruktivnom logikom mira*. Nagon osvete mora ustupiti mjesto osloboditeljskoj snazi oprostjenja, koje će okončati zagrižene nacionalizme i zahtjeve koji iz njih proizlaze. Potrebno je, kao u mozaiku, da se svakoj osobi i narodu ovih krajeva jamči očuvanje njihova političkoga, nacionalnoga, kulturnoga i vjerskoga identiteta. Raznolikost je bogatstvo kada se pretvori u međusobnu nadopunjivost u nastojanju oko služenja miru i izgradnju uistinu demokratske Bosne i Hercegovine.

3. Isto tako s poštovanjem i prijateljski pozdravljam sve ovdje okupljene diplomatske, međunarodne, civilne i vojne vlasti. Ovim svojim pohodom želim očitovati svoje uistinu veliko poštovanje koje gajim prema vladama i međunarodnim organizacijama, jednako kao i prema vjerskim i humanitarnim organizacijama i pojedincima koji su se proteklih godina trudili da se u ovim krajevima sruši zid nerazumijevanja i neprijateljstva i da ponovno dođu do izražaja vrijednosti uzajamna poštivanja, kako bi se tako potaknuo dijalog, izgrađujuće dogovaranje i mir.

Sarajevska je zračna luka, u kojoj se upravo nalazimo, često puta tijekom nedavnoga rata bila jedina vrata za humanitarnu pomoć ovomu gradu. Sada i ja, kao "hodočasnik mira i prijateljstva", prolazim kroz ta vrata nošen željom da svim svojim silama služim miru u pravdi i stvari pomirenja. Trenutak je da toj plemenitoj stvari svi ljudi dobre volje posvete svoje najbolje sile. Mir će pobijediti ako svi budu znali raditi u istini i pravdi, idući istodobno ususret zakonitim očekivanjima stanovnika ovih krajeva koji u svojoj složenoj raznolikosti mogu postati znakom za čitavu Europu.

Završavajući ovaj svoj kratki pozdravni govor, ne mogu propustiti priliku da iskažem poštovanje onima koji su izgubili život obavljajući zadatke mira i humanitarne pomoći u okviru međunarodnih, nacionalnih i privatnih organizacija. Njihovoj žrtvi valja zahvaliti da se vrata mira nisu posve zatvorila i da bespomoćnomu i napaćenomu pučanstvu gotovo nikada nisu uzmanjkala sredstva prijeko potrebna za očuvanje života i čekanje boljih vremena. Sada, kad je mir napokon postignut, zalaganje za njegovo očuvanje postaje također dužnost zahvalnosti prema onima koji su za taj

plemeniti cilj položili vlastiti život. Neka Bog udijeli Bosni i Hercegovini, kao i svemu pučanstvu Balkana, Europe i svijeta, da nikada ne prestane doba mira u pravdi.”